

Toetsing Wet natuurbescherming

Noordhoeksestraat 2 te Driel

Eelerwoude
kleurt het landelijk gebied

Toetsing Wet natuurbescherming

Noordhoeksestraat 2 te Driel

Concept

Versie 1

Opdrachtgever

Familie Janssen
Noordhoeksestraat 2
6665 LE DRIEL

Opdrachtnemer

Eelerwoude
Achterstraat 11
4101 BB Culemborg
T 0345 - 727000
E info@eelerwoude.nl
I www.eelerwoude.nl

Projectgegevens:

Projectnummer: P8326
Datum: 28-9-2017
Projectleider: Y. Horstink
Opgesteld: N. Blok
Gecontroleerd: Y. Horstink

Onderzoek van Eelerwoude voldoet aan de eisen die het Ministerie van Economische Zaken stelt. Eelerwoude is lid van het Netwerk Groene Bureaus. Het Netwerk werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte. Het Netwerk heeft een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbende een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd, conform de geldende wet- en regelgeving ten aanzien van flora en fauna. Desondanks zal nooit een 100% volledig beeld van de aanwezige flora en fauna gegeven kunnen worden. Natuur is dynamisch, situaties kunnen veranderen.

De opmaak van dit rapport gaat uit van dubbelzijdig afdrukken

INHOUD

1	INLEIDING	4
1.1	Aanleiding.....	4
2	HUIDIGE SITUATIE EN ONTWIKKELING	5
2.1	Huidige situatie	5
2.2	Voorgenomen ontwikkeling	5
3	NATUURWETGEVING	8
4	NATUURBELEID	12
4.1	Natuurnetwerk Nederland	12
5	METHODE	14
5.1	Bureauonderzoek	14
5.2	Terreinbezoek.....	14
6	BESCHERMDE SOORTEN	16
6.1	Vaatplanten en (korst)mossen	16
6.2	Zoogdieren	17
6.2.1	Vleermuizen.....	17
6.2.2	Grondgebonden zoogdieren.....	20
6.3	Vogels.....	21
6.4	Amfibieën en reptielen.....	22
6.5	Vissen.....	22
6.6	Beschermde soorten ongewervelden.....	23
7	CONCLUSIE EN VERVOLG	24
7.1	Conclusie soortenbescherming	24
7.2	Overige soorten waarvoor vrijstellingen zijn opgesteld	25
7.3	Zorgplicht en zorgvuldig handelen	
7.4	Geldigheid onderzoek	25
	LITERATUURLIJST	27
	BIJLAGE 1 INRICHTINGSSCHETS HUIDIGE EN NIEUWE SITUATIE	28

1

INLEIDING

1.1 Aanleiding

Familie Janssen is voornemens de bestaande bouw op het perceel aan de Noordhoeksestraat 2 te Driel (afbeelding 1) te verwijderen om nieuwbouw te realiseren. Naar aanleiding van deze ontwikkeling is een toetsing van de plannen aan de natuurwetgeving en het natuurbeleid noodzakelijk. Met deze toetsing moet duidelijk worden of de ontwikkeling kan worden gerealiseerd binnen de kaders van de natuurbescherming en welke stappen daarbij moeten worden genomen.

De eerste stap in deze toetsing is het uitvoeren van een verkennend onderzoek. Op basis van bureauonderzoek en een veldbezoek wordt aan de hand van de aanwezige terreintypen en toevallige waarnemingen van soorten zo goed mogelijk ingeschat welke beschermde planten- en diersoorten aanwezig (kunnen) zijn. Op basis daarvan worden uitspraken gedaan over de (mogelijke) effecten van de voorgenomen plannen en de eventueel noodzakelijke vervolgstappen.

Afbeelding 1. Globale ligging van het plangebied (rood kader) aan Noordhoeksestraat 2 te Driel. Bron: Google maps, 2017.

2

HUIDIGE SITUATIE EN ONTWIKKELING

2.1 Huidige situatie

Het agrarisch woonerf van de familie Jansen, ligt aan de zuidkant van de Nederrijn tussen het westelijk gelegen dorp Heteren en het oostelijk gelegen dorp Driel. Op dit agrarisch woonerf staat een woonboerderij met aanbouw en twee grote schuren. Daarnaast is er veel erfverharding. De omgeving kenmerkt zich door agrarische akkerland en stedelijk gebied. De Drielse Rijndijk, waaraan het plangebied zuidelijk is gelegen, loopt parallel aan de Nederrijn en een deel van het Natura 2000 gebied de Rijntakken. Het erf aan de Noordhoeksestraat 2 is bereikbaar via de A50 bij de afslag naar de N837 richting Driel. Het erf ligt als een te midden van andere woonerven in het buitengebied. Rondom het erf is de oude verkavelingstructuur nog goed zichtbaar en verschijnen boomkwekerijen in het landschap. Afbeelding 1 geven de ligging en begrenzingen weer van het plangebied. De foto's 3 t/m 10 geven een impressie van de huidige situatie en de te ontwikkelen planlocatie.

Het erf aan de Noordhoeksestraat te Driel valt binnen het bestemmingsplan 'Buitengebied gemeente Overbetuwe, 2011'. De gronden op het erf hebben de enkelbestemming 'Woondoeleinden'. Daarnaast geldt de lettertekenaanduiding 'agrarisch bedrijf'. Tot slot geldt de bestemming 'Agrarisch gebied'.

2.2 Voorgenomen ontwikkeling

De familie Jansen is reeds gestopt met de agrarische bedrijfsvoering op hun perceel in het buitengebied aan de Noordhoeksetraat 2 te Driel. Zodra de nieuwe woning op het erf gebouwd is zal de familie hierin hun betrek nemen en hun oude locatie verkopen. De huidige bestemming van het erf wijzigt niet. Het voornemen is de twee opstallen te verwijderen waarna de grond bouwrijp wordt gemaakt. De nieuwbouw zal bestaan uit twee nieuwe schuren en een nieuwe woning.. Gestreefd wordt om de schuren binnen ongeveer 1 jaar te laten slopen. De nieuwe woning komt als eerste op het naastgelegen perceel naast de huidige woonboerderij te liggen met een eigen inrit. Vervolgens zullen de twee schuren worden gesloopt. Naast de geplande ruimtelijke ontwikkelingen zullen er nieuwe bomen en beplanting worden aangebracht. Het groen ten noorden van de huidige boerderij, alsmede de leilindes aan de oostzijde zullen verwijderd worden in de plannen.

Om de nieuwbouw te kunnen realiseren moeten er wederdiensten worden geboden voor het algemeen nut, bijvoorbeeld dat het perceel er landschappelijk en ecologisch van verbeterd. We doen daarom voorstellen voor het gehele perceel. Naast de situering en grootte van de nieuwbouw woning (en garage) maken we een beplantingsplan voor de hoofdropzet van de bestaande en nieuwe kavel: vooral de hagen, verharding en bomen. De

overige tuinrichting is aan de toekomstige bewoners. Voor de gebouwen maken we de architectonische randvoorwaarden. Na uiteindelijke goedkeuring van de bestemmingsplanwijziging kan er een architect aan de slag binnen deze randvoorwaarden.

Planning

Zodra het besluit is genomen door de gemeente op de aanvraag van de wijziging van het bestemmingsplan, is het mogelijk om de planning van de uitvoering verder te concretiseren. Gehoopt wordt dat de werkzaamheden in voorjaar 2018 kunnen worden gestart.

Afbeelding 2. Woonerf met indeling van compartimenten. Rood gearceerde deel wordt als laatste gesloopt.

Afbeelding 3 westzijde aanzicht op stal 1

Afbeelding 4. Stal 1

Afbeelding 5. Zuiden van de stal

Afbeelding 6. Stal 1. Hooi en opslagruimte

Afbeelding 7. Stal 1

Afbeelding 8. Gewone grootoorvleermuis in stal 1

Afbeelding 9. Stal 1

Afbeelding 10. Stal 1. Stenen kamer met houten dak. Bovenop is een hooizolder.

3

NATUURWETGEVING

Vanaf 1 januari 2017 bestaat de Nederlandse natuurwetgeving uit de Wet natuurbescherming. Deze wet vervangt drie wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en faunawet. De bevoegdheid is geheel bij de betreffende provincie, waarin de activiteit zich plaatsvindt komen te liggen.

De Wet natuurbescherming bestaat uit 3 onderdelen: de bescherming van Natura 2000-gebieden, de bescherming van soorten en de bescherming van houtopstanden. Naast de natuurwetgeving bestaat het natuurbeleid, waarbij de kern wordt gevormd door het Natuurnetwerk Nederland, afgekort de NNN. In dit hoofdstuk wordt kort ingegaan op de natuurwetgeving, in volgend hoofdstuk op het natuurbeleid.

3.1 Bescherming van Natura 2000-gebieden

In Nederland zijn verscheidene natuurgebieden die een beschermd status hebben als Natura 2000-gebied. Tot 1 januari 2017 kenden we ook nog de Beschermd natuurmonumenten. Deze zijn met de komst van de nieuwe Wet natuurbescherming hun beschermd status kwijtgeraakt.

Natura 2000-gebieden

Natura 2000 is een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa. Natura 2000 bestaat uit gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn (79/409/EEG) en gebieden die zijn aangemeld op grond van de Europese Habitatrichtlijn (92/43/EEG). Voor alle gebieden gelden instandhoudingsdoelstellingen. De kern van de bescherming is dat deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar mogen worden gebracht.

Activiteiten mogen geen negatieve effecten hebben op de waarden waarvoor het gebied is aangewezen. Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermd natuur geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden.

Gevolgen plangebied

Ten noorden van het plangebied is het Natura 2000-gebied Rijntakken gelegen. De afstand tot het plangebied bedraagt hemelsbreed 219 meter en bestaat uit de uiterwaarden van de Waal, Neder-Rijn en IJssel. Andere Natura 2000-gebieden liggen op grotere afstand. Gezien de beperkte omvang van de voorgenomen werkzaamheden, de tussenliggende afstand en de soort werkzaamheden, worden er geen negatieve effecten verwacht die

invloed hebben op habitattypen of aanwezige soorten. Een nadere toetsing is niet noodzakelijk.

3.2 Bescherming van soorten

De bescherming van soorten is verdeeld in drie categorieën: soorten van de Vogelrichtlijn, soorten van de Habitatrichtlijn en overige soorten.

Wettelijk zijn enkele uitzonderingen opgesteld, waarvoor geen ontheffing nodig is:

- Handelingen volgens instandhoudingsmaatregelen of passende maatregel door provincie;
- handelingen volgens een beheerplan of ander plan of programma of een programma per AMvB;
- mits dat beheerplan, plan of programma voldoet aan de ontheffingsgronden; en het betreffende bestuursorgaan tevens bevoegd is om vrijstelling of ontheffing te verlenen of daarmee instemt;
- ter voorkoming van schade (hele land of per provincie);
- ter voorkoming van overlast (hele land of per provincie);
- ter beperking van de populatie;
- ter bestrijding van invasieve soorten;
- voor de jacht, zoals wilde eend, houtduif, haas en konijn.

Voor alle soorten geldt de zorgplicht.

De beschermde status van de overige soorten verschilt per provincie. Provincies hebben de bevoegdheid om bij provinciale verordening vrijstelling te verlenen voor nationaal beschermde soorten. Er is dan geen ontheffing nodig voor werkzaamheden.

Soorten van de Vogelrichtlijn

Hieronder vallen alle van nature in Nederland in het wild levende vogels als bedoeld in artikel 1 Vogelrichtlijn.

Handelingen die de wet verbiedt zijn:

- Opzettelijk doden of vangen;
- opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren vernielen e.d.;
- eieren onder zich te hebben;
- opzettelijk te storen, tenzij dit geen wezenlijke invloed heeft;
- vogels dood of levend, of herkenbare delen daarvan te verkopen, vervoeren of aanwezig te hebben voor verkoop.

Uitgezonderd zijn de soorten die door de AMvB zijn aangewezen. Hieronder vallen onder andere de Canadese gans en de houtduif. Onder bepaalde voorwaarden mogen deze handelingen wel uitgevoerd worden. Er is dan een ontheffing of vrijstelling nodig. Er zijn vrijstellingen opgesteld via de provinciale verordening of ministeriële regeling. Een ontheffing kan bij de provincie worden aangevraagd. Een ontheffing kan verkregen worden als er geen andere bevredigende oplossing is en als het nodig is in verband met de volksgezondheid, openbare veiligheid, luchtverkeer, schade aan gewassen en dergelijk, bescherming van flora en fauna, onderzoek of onderwijs, herinvoering van soorten, vangen van bepaalde kleine hoeveelheden en geen verslechtering van de staat van instandhouding.

Soorten van de Habitatrictlijn

Soorten die staan in het Verdrag van Bern en Bijlage I van het Verdrag van Bonn.

Handelingen die de wet verbiedt zijn:

- opzettelijk doden of te vangen;
- opzettelijk te verstoren;
- opzettelijk eieren te vernielen of te rapen;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen;
- opzettelijk te plukken of te verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen;
- anders dan voor verkoop, onder zich te hebben of te uitvoeren.

Er zijn vrijstellingen opgesteld via de provinciale verordening of ministeriële regeling. Een ontheffing kan bij de provincie worden aangevraagd. Een ontheffing kan verkregen worden ter bescherming van flora- en fauna, voorkoming "ernstige schade" aan gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendommen, in belang van de volksgezondheid, openbare veiligheid of andere dwingende reden van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van wezenlijk gunstige effecten voor het milieu. Daarnaast zijn de wettelijke uitzonderingen van toepassing.

Overige soorten

Dit zijn de soorten die genoemd worden in de bijlage van Wet natuurbescherming. Voor de lijst van de overige beschermde soorten. Onder dit beschermingsregime is het verboden om:

- Voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of vernielen;
- Vaatplanten opzettelijk te plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen.

Voor deze soorten gelden dezelfde vrijstellingsgronden als bij de soorten van de Habitatrictlijn en zijn er een groot aantal overige uitzonderingsgronden. Voor ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden en het algemeen belang is er een vrijstelling.

Zorgplicht

De bescherming van soorten gaat uit van de intrinsieke waarde van alle dieren en planten. De mens moet daar zorgvuldig mee omgaan. Daarom is de zorgplicht in artikel 1.11 van de wet opgenomen. De zorgplicht houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten en hun leefomgeving en voor Natura 2000-gebieden. Dat betekent dat iedereen naar redelijkheid nadelige effecten:

- moet voorkomen;
- moet beperken;
- ongedaan moet maken.

Gevolgen plangebied

In onderhavige rapportage wordt nader ingegaan op de toetsing op beschermde soorten.

3.3 Bescherming houtopstanden

De bescherming van houtopstanden kent twee belangrijke instrumenten: meldingsplicht en herplantplicht. Een kapmelding is verplicht bij de kap van bomen buiten de bebouwde kom

indien kap plaatsvindt in een houtopstand van 10 are of meer of een bomenrij van 20 bomen. Veelal geldt tenminste een 1 op 1 herplantplicht. Provincies bepalen welke gegevens bij een melding moeten worden aangeleverd. Voor het vellen van een houtopstand in verband met realisatie van een Natura 2000-doel is er geen herplantplicht.

Bescherming van houtopstanden

Het omhakken of rooien van bossen is niet zomaar toegestaan in de Wet natuurbescherming.

Onder bos wordt verstaan:

- alleen bossen die buiten de 'bebouwde kom Boswet' liggen;
- alle beplantingen van bomen die groter zijn dan 10 are (1.000 m²);
- bomen in een rijbeplanting, als de rij uit meer dan 20 bomen bestaat.

Indien een bos wordt gekapt, dient een melding te worden gedaan bij de betreffende provincie. Dit geldt ook voor het bij rooien en het verrichten van handelingen die de dood of ernstige beschadiging van bomen tot gevolg hebben. Hieronder valt ook beschadiging door vee. De gemeente stelt de grenzen van de 'bebouwde kom Boswet' bij besluit vast. Deze grenzen kunnen afwijken van de 'bebouwde kom Verkeerswet'. Het besluit wordt door de provincie goedgekeurd. De grenzen zijn bij de gemeente na te vragen.

Gevolgen plangebied

De voorgenomen te kappen bomen vallen buiten de regels van de houtopstanden. Een nadere toetsing aan de Wet natuurbescherming is daarom niet noodzakelijk. Wel kan gemeentelijk beleid omtrent de bomen gelden.

4

NATUURBELEID

4.1 Natuurnetwerk Nederland

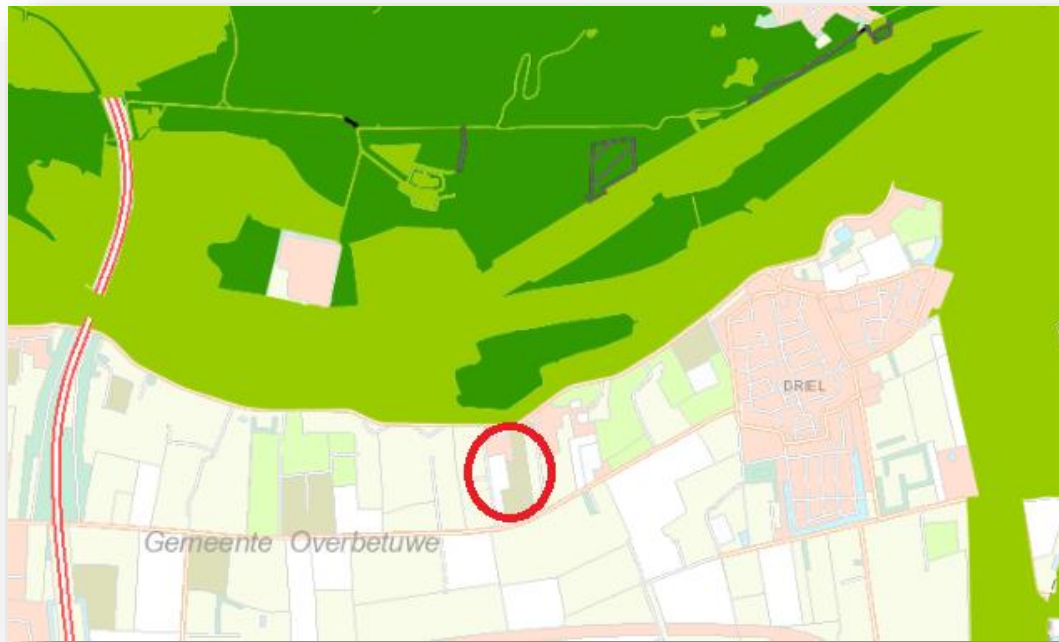
Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden (voormalig Ecologische Hoofdstructuur). Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Het Natuurnetwerk is de kern van het Nederlandse natuurbeleid. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. Het Gelderlandse NNN-beleid is vastgelegd in de Provinciale Ontwerp-actualisatieplan Omgevingsverordening van december 2017. Dit plan geeft de ruimtelijke ambities weer van de provincie Gelderland. Beschrijft doestellingen van provinciaal belang, het bijbehorende beleid en de uitvoering ervan. Is alleen bindend voor de provincie. De Omgevingsverordening bevat algemene regels die gemeenten in acht moeten nemen bij het opstellen van hun ruimtelijke plannen. De Verordening bevat geen regels die direct doorwerken naar de burgers. zijn de regels opgenomen waaraan ruimtelijke plannen van gemeenten moeten voldoen.

Voor werkzaamheden of ontwikkelingen in het NNN geldt het nee, tenzij-principe. Natuur mag niet worden aangetast tenzij het een groot openbaar belang dient én er geen alternatieven zijn buiten de natuur. Indien het project wordt toegestaan is natuurcompensatie verplicht. Dit houdt in dat op een andere locatie nieuwe natuur moet worden ontwikkeld. Hierbij geldt: Hoe waardevoller de aanwezige natuur, hoe zwaarder de benodigde compensatie. Indien er geen sprake is van groot openbaar belang én er geen alternatieven zijn buiten de natuur, wordt een aantal instrumenten aangereikt om ontwikkelingen in NNN-gebied mogelijk te maken, waaronder het plussen en minnen instrument.

Gevolgen plangebied

Het plangebied ligt niet binnen de aangewezen NNN-gebieden van de provincie Gelderland (afbeelding 4). Ten noorden van het plangebied ligt wel een NNN-gebied. Een nadere toetsing aan het natuurbeleid is niet noodzakelijk.

Legenda

Ontwerp-actualisatieplan
Omgevingsverordening (december 2017)

- Gelders natuurnetwerk (2016)
- Gelders natuurnetwerk ERAF
- Gelders natuurnetwerk ERBIJ
- Groene ontwikkelingszone (2016)
- Groene ontwikkelingszone ERAF
- Groene ontwikkelingszone ERBIJ

Afbeelding 4. Ligging van het plangebied in rood kader ten opzichte van beschermde gebieden. Bron: Ruimtelijke Plannen Provincie Gelderland, 2017

5

METHODE

De aanwezige natuurwaarden zijn in beeld gebracht op basis van een bestaande inventarisatiegegevens en een verkennend veldbezoek.

5.1 Bureauonderzoek

Voor het bureauonderzoek is gebruik gemaakt van landelijke, provinciale en indien beschikbaar regionale verspreidingsinformatie. Daarnaast is gebruik gemaakt van enkele natuuronderzoeken uit de omgeving van het plangebied.

Uit de landelijke verspreidingsinformatie uit atlassen, die deels gedateerd is, moet blijken of nabij de locaties in het verleden strikt beschermde soorten zijn aangetroffen. Exacte locaties of datering van de waarnemingen zijn daarbij veelal niet bekend. Deze gegevens hebben vaak betrekking op atlasblokken (5x5 kilometer). De soortgegevens hebben daarom veelal betrekking op de regio en niet specifiek op het plangebied.

Ter ondersteuning is de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. De NDFF is de meest complete natuurdatabank van Nederland. De NDFF geeft informatie over de verspreiding van alle in Nederland levende planten- en diersoorten. De NDFF is gevuld met gegevens uit databanken van verschillende organisaties die deze gegevens op professionele wijze verzamelen (zoals SOVON Vogelonderzoek Nederland, de Zoogdiervereniging, RAVON en de Vlinderstichting). Ook de gegevens van verschillende gemeenten, waterschappen, provincies en terreinbeherende organisaties zijn hierin toegevoegd. Steeds meer partijen sluiten zich bij de NDFF aan. De databank wordt dagelijks aangevuld met recente waarnemingen die via invoerportalen binnen komen. Op dit moment bevat de NDFF meer dan 100 miljoen waarnemingen. De NDFF bevat uitsluitend gevalideerde gegevens.

5.2 Terreinbezoek

Op basis van een veldbezoek is de geschiktheid van het onderzoeksgebied voor de verwachte soorten en/of soortgroepen beoordeeld. Het veldbezoek is overdag door Y. Horstink uitgevoerd, ecologisch adviseur bij Eelerwoude. Dit betrof op vrijdag 8 september 2017 bij regenachtig weer. Het was circa 18°C, zwaar bewolkt en windkracht van 3 Bft. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopen onderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten ook genoteerd. Daarbij is gebruik gemaakt van zichtwaarnemingen.

Kader – ecologisch deskundige

Bron: RVO / Ministerie van Economische Zaken

Met een ecologisch deskundige wordt bedoeld een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dienen te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO- dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Flora- en faunawet, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk Gebied; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of – bescherming.

6

BESCHERMDE SOORTEN

Dit hoofdstuk beschrijft de tijdens het veldonderzoek waargenomen soorten, al dan niet aangevuld met gegevens uit literatuur en andere informatiebronnen. Tevens worden eventuele effecten beschreven als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling. Tot slot wordt kort een overzicht gegeven van de resultaten van voorgaand onderzoek.

6.1 Vaatplanten en (korst)mossen

Voorkomen en functie

Het plangebied bestaat uit een woenerf met diverse schuren omheen staan. Op het erf zijn een moestuin, een houtsingel, wat fruitbomen en diverse bomen aanwezig. De houtsingel aan de weg bestaat uit leilinden. De open plekken zijn begroeid met gras dat kort wordt gemaaid.

Er zijn tijdens het veldbezoek algemene planten- en boomsoorten aangetroffen. Er zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Op basis van het gebruik van het plangebied waarop slechts aanplant plaatsvindt van bomen en planten als zijnde hobbymatig in tuinen, worden beschermde soorten niet verwacht. Ook zijn geen verspreidingsgegevens bekend van beschermde soorten in of rond het plangebied.

Onder de Wet natuurbescherming zijn ook diverse soorten (korst)mossen beschermd. Geen van deze soorten worden echter in het plangebied verwacht, de soorten komen nagenoeg uitsluitend voor in natuurgebieden. Ook zijn geen verspreidingsgegevens bekend van deze soorten.

Effecten en ontheffing

Binnen het plangebied zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen, dan wel te verwachten. Met de voorgenomen ontwikkelingen zijn dan ook geen negatieve effecten op beschermde plantensoorten te verwachten.

Conclusie: Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is voor beschermde flora niet noodzakelijk.

6.2 Zoogdieren

6.2.1 Vleermuizen

Voorkomen en functie

In het plangebied is tijdens het veldbezoek beoordeeld of de locatie geschikt is voor vleermuizen. Hierbij is onderscheid gemaakt in: verblijfplaats, vliegroute en foerageergebied. Het plangebied biedt geschikt habitat voor gewone en ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en watervleermuis. Tijdens eerder vleermuizenonderzoek van Eelerwoude is aangetoond dat gewone dwergvleermuis, rosse en gewone grootoorvleermuis gebruik maken van het plangebied of de directe omgeving om te foerageren.

Verblijfplaats

Vleermuizen maken gedurende het jaar gebruik van een netwerk van vaste rust- en verblijfplaatsen. Deze verblijfplaatsen kunnen o.a. de volgende functies hebben:

- kraamverblijfplaats;
- zomerverblijfplaats;
- paar- en/of baltsverblijfplaats;
- winterverblijfplaats.

Kader - vleermuisverblijfplaatsen

Onder de vleermuizen zijn gebouwbewonende en/of boombewonende soorten aanwezig. Gewone dwergvleermuis en laatvlieger zijn hoofdzakelijk gebouwbewonend. Rosse vleermuis en watervleermuis zijn voornamelijk boombewonend en gewone grootoorvleermuis, franjestaart en ruige dwergvleermuis bewonen zowel bomen als gebouwen. Voorbeelden van verblijfplaatsen in gebouwen zijn ruimtes in spouwmuren en achter boeiboorden en gevelbetimmering. Holten en spleten in bomen en ruimtes achter loszittend schors zijn voorbeelden van verblijfplaatsen in bomen.

Vanuit de verschillende functies van de verblijfplaats worden weer andere eisen gesteld aan bijvoorbeeld het klimaat, de toegankelijkheid en de expositie van het verblijf ten opzichte van de zon. Als kraamverblijfplaats worden meestal gebouwen en/of bomen uitgekozen waarbinnen een constant klimaat heerst. Bij gebouwen zijn dit voornamelijk woningen met een spouwmuur of een geïsoleerd dak. Sommige vleermuizen hebben aan een opening van 1-2 cm voldoende om naar binnen te kruipen. Bij bomen gaat het meestal om dikke, oude bomen met een dikke restwand.

Op het woonerf zijn meerdere gebouwen aanwezig waaronder een woonboerderij en twee schuren. De schuur die beoogt is gesloopt te worden bevat delen met geschikte verblijfplaatsen omdat spleten of gaten in de gevels aanwezig zijn. De schuur beschikt tevens balkhout van plafond onder hooizolder (vooral deel hooizolder; dit is het deel met donkere platen en het aangelegen deel tussen het huis, in rood weergegeven op afbeelding 2) waar vleermuizen achter of onder kunnen kruipen. Er is geen dakbeschot aanwezig op de daken van de schuren. De ruimte is geschikt voor een laatvlieger, gewone grootoorvleermuis en in mindere mate voor de gewone dwergvleermuis vanwege het ontbreken van een spouwmuur. Tijdens het veldbezoek is een gewone grootoorvleermuis aangetroffen en een ruimte onder de hooizolder. De woonboerderij is tevens geschikt voor

gebouwbewonende soorten vanwege de spleten en gaten waar vleermuizen tussen kunnen kruipen. Schuur 2 is afgedekt met platen, tocht sterk en heeft geen bufferende capaciteit. Er zijn geen kieren of spleten waartussen vleermuizen kunnen wegkruipen. Het is derhalve ongeschikt voor vleermuizen.

Binnen het plangebied zijn enkele bomen aanwezig welke vanwege de omvang en leeftijd geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. De bomen binnen het plangebied zijn relatief oud waardoor er een potentie is op verblijven van vleermuizen. Uit inspectie van de bomen blijkt dat deze geen gaten en spleten hebben, waardoor er geen verblijfsfunctie voor vleermuizen zal zijn.

Voerageergebied en vliegroutes

Voerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen zijn beschermd indien bij het verdwijnen ook een verblijfplaats ongeschikt wordt. Bijvoorbeeld door het onderbreken van een vliegroute wordt een voerageergebied onbereikbaar, waardoor de vleermuizen onvoldoende voedsel kunnen vinden. Bij het verdwijnen van voerageergebieden of vliegroutes wordt derhalve onderzocht of er voldoende bereikbare alternatieven zijn.

Kader - vleermuisvliegroutes

Vleermuizen maken gebruik van lijnvormige landschapselementen zoals bomenrijen en singels om zich langs te verplaatsen. Een aaneengesloten kronendak heeft hierbij de voorkeur. Van vleermuizen is bekend dat onderbrekingen in de lijnstructuur maximaal 100 tot 200 meter mogen bedragen (kleinere en langzaam vliegende soorten 50 meter). Wanneer de onderbrekingen groter zijn dan deze afstand kunnen sommige soorten deze afstand niet overbruggen en zullen ze uitwijken naar alternatieve vliegroutes en voerageergebieden.

Vleermuizen gebruiken lijnvormige elementen zoals houtsingels, bomenrijen of waterlopen als vliegroute om zich langs te verplaatsen. Bomenrijen en groepen kunnen daarnaast een geleidende functie hebben over wegen of spoorwegen; zogenaamde hop-overs. Er zijn in het plangebied geen lijnvormige elementen als watergangen of bomenrijen aanwezig die essentieel zijn voor vliegroutes.

In de huidige situatie is reeds verlichting aanwezig. Mogelijk worden extra lichtbronnen geplaatst bij de herinrichting van het gebied. Extra verlichting of het verkeerd plaatsen van verlichting kan zorgen voor verstoring. Bij het plaatsen van verlichting moet rekening worden gehouden met de volgende maatregelen:

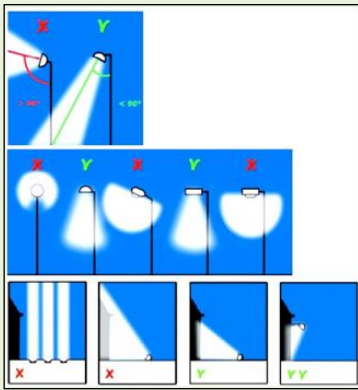
- niet uitstralende armaturen (zie afbeelding 6.1);
- plaatsen van afschermende beplanting;
- voorkom verlichting van boomkronen;
- tijdelijke verlichting (slechts een deel van de nacht aan);
- plaatsen van vleermuisvriendelijke verlichting.

Kader - Verlichting

Een aantal nachtactieve dieren, zoals vleermuizen, uilen en marters, zijn gevoelig voor verlichting. Er zijn soorten die kunstlicht zoveel mogelijk vermijden, zoals watervleermuis, en er zijn soorten die (in beperkte mate) rond lantaarnpalen jagen, zoals rosse vleermuis. Bij het plaatsen van verlichting bij in- en/of uitvliegopeningen, vliegroutes en foerageergebieden kunnen barrières ontstaan waardoor de vleermuizen van de verblijfplaatsen, vliegroute en/of foerageergebied afzien.

Om lichthinder te voorkomen en het gebied aantrekkelijker te maken voor vleermuizen kunnen verschillende maatregelen getroffen worden:

- verlichting alleen plaatsen waar het echt nodig is;
- verlichting alleen aan op momenten wanneer het nodig is (dynamische verlichting);
- verlaag de hoogte van de lichtmasten zodat boomkronen onverlicht blijven;
- beperk verstrooiing het licht tot een minimum door gebruik van aangepaste armatuur (zie afbeelding 6);
- geen verlichting plaatsen bij in- en/of uitvliegopeningen en vliegroutes.

Afbeelding 6. Voorbeelden om lichtverstrooiing te voorkomen

Effecten en ontheffing

Alle vleermuissoorten zijn beschermd onder de Habitatrichtlijn, geïmplementeerd in de Wet natuurbescherming. Het opzettelijk verjagen, vangen en doden van individuen van beschermde soorten, alsmede het verstoren of vernielen van vaste verblijfplaatsen (inclusief de functionele leefomgeving) is verboden vanuit Wet natuurbescherming. De functionaliteit van verblijfplaatsen van vleermuizen dienen te allen tijde gegarandeerd te blijven.

- In de schuur is een gewone grootoorvleermuis aangetroffen in een kleine ruimte onder de hooizolder. Door vaststelling van de soort is een ontheffing Wet natuurbescherming noodzakelijk. In de overige aanwezige gebouwen in het plangebied kunnen vleermuizen verblijven. Nader onderzoek dient aan te tonen of er nog andere verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn.

- De functie van het plangebied als essentieel foerageergebied of een essentiële vliegroute kan worden uitgesloten.
- Indien verlichting wordt geplaatst bij de herinrichting van het gebied moet rekening worden gehouden met genoemde maatregelen om onnodige verstoring van vleermuizen te voorkomen.

Conclusie: Verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied zijn vastgesteld. Een nader onderzoek moet uitmaken of het plangebied ook voor andere vleermuizen een functie heeft. Vast staat dat voor sloop van de schuren een ontheffing Wet natuurbescherming noodzakelijk is voor gewone grootoovleermuis, en dat mitigerende en compenserende maatregelen genomen moeten worden.

6.2.2 Grondgebonden zoogdieren

Voorkomen en functie

Op basis van het aanwezige biotoop, literatuurgegevens en expertise zijn ondermeer de volgende algemeen voorkomende zoogdieren in de omgeving van het plangebied aanwezig of te verwachten egel, konijn, haas en algemene (spits)muizensoorten. Deze soorten gebruiken het plangebied als (onderdeel van hun) leef- en foerageergebied. Deze soorten zijn opgenomen in de Wet natuurbescherming en vallen onder het beschermingsregime andere soorten. In de provincie Gelderland is voor deze soorten bij een ruimtelijke inrichting een vrijstelling opgesteld.

Andere grondgebonden soorten, waarvoor geen vrijstelling is opgesteld, maar die mogelijk in het plangebied of omgeving voor kan komen is de steenmarter. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen aangetroffen die mogelijk zouden kunnen leiden tot de aanwezigheid van de soort. Uit de verspreidingsgegevens zijn deze soorten bekend in de omgeving maar niet specifiek binnen het plangebied. Verblijfplaatsen in de te slopen gebouwen zijn niet aangetroffen. Wel is er geschikt leefgebied aanwezig in en rondom het plangebied. Deze soorten vallen onder het beschermingsregime (paragraaf 3.3) andere soorten van de Wet natuurbescherming. Beschermde Habitatrichtlijnsoorten zijn niet te verwachten in deze omgeving vanwege ongeschikte biotooptypen(paragraaf 3.5 en 3.8).

Effecten en ontheffing

De voorgenomen plannen zullen voor algemene beschermde soorten niet leiden tot verstoring en (tijdelijk) verlies van leefgebied en verblijfplaatsen. Leefgebied voor algemene soorten als egel, haas, konijn en vos blijft ook na de herinrichting aanwezig. Van wezenlijke effecten op de soort of populaties zal geen sprake zijn, zowel tijdens de uitvoeringsfase als na de planrealisatie.

Verblijfplaatsen van steen- en boommarters kunnen in het plangebied worden uitgesloten. Mogelijk maakt het gebied wel onderdeel uit van het foerageergebied van steenmarter. Echter doordat er voldoende geschikt alternatief foerageergebied aanwezig is en na de inrichting het plangebied ook kan worden gebruikt als foerageergebied, kunnen negatieve effecten worden uitgesloten. Het plangebied biedt ongeschikt habitat voor de beschermde soort waterspitsmuis waardoor verblijfplaatsen kunnen worden uitgesloten. Nader onderzoek naar grondgebonden zoogdieren is niet noodzakelijk.

Conclusie: Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is voor grondgebonden zoogdieren niet noodzakelijk.

6.3 Vogels

Alle vogels zijn als soort beschermd in de Wet natuurbescherming. Onderscheid kan worden gemaakt tussen vogels met jaarrond beschermde nesten en overige algemene broedvogels. Vogels met jaarrond beschermde nesten komen elk jaar terug bij hun nest. Dit nest mag dan ook niet buiten het broedseizoen worden verwijderd.

Voorkomen en functie

Broedvogels

Binnen en direct rondom het plangebied zijn algemene broedvogels waargenomen als merel, pimpelmees, koolmees, boerenzwaluw, vink en spreeuw. De aangetroffen vogels behoren tot de algemene broedvogels. Het struweel en de aanwezige bomen zijn geschikt voor nesten van algemeen voorkomende broedvogels.

Vogels met jaarrond beschermde nesten

Verblijfplaatsen van vogelsoorten die jaarrond van vaste rust- en verblijfplaatsen gebruik maken zijn niet aangetroffen binnen het plangebied. In de bomen in het plangebied ontbreken nesten van roofvogels. Ook zijn geen oude nesten van kraaien aangetroffen waar roofvogels gebruik van kunnen maken.

Echter is de aanwezigheid van de steenuil in de omgeving wel bekend, ook blijkt dit uit de verspreidingsgegevens van het NDFF. De meest recente waarneming is vastgesteld op een afstand van minimaal 200 meter in 2016. De vleugel van de woonboerderij lijkt geschikt voor een verblijfplaats van de steenuil.

Er zijn in het plangebied geen huismussen of nesten hiervan aangetroffen. Desondanks is het gebouw wel geschikt vanwege de dakpannen waar ze makkelijk via de dakgoot onder kunnen kruipen voor het bouwen van een nest. De woningen zijn door de beperkte hoogte ondergeschikt voor gierzwaluwen.

Effecten en ontheffing

Broedvogels

Alle vogelsoorten in Nederland zijn strikt beschermd onder de Wet natuurbescherming. Voor alle beschermde inheemse (ook algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die nesten beschadigen of verstoren. Verstoring kan in veel situaties worden voorkomen door versturende werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. De periode van 15 maart tot 15 juli wordt over het algemeen beschouwd als broedseizoen. De genoemde termijn moet niet al te strikt worden toegepast doordat voor de Wet natuurbescherming alle bewoonde vogelnesten zijn beschermd, ongeacht het tijdstip van het jaar en ongeacht de zeldzaamheid van de soort. Werkzaamheden binnen het broedseizoen zijn mogelijk indien is vastgesteld dat er met deze werkzaamheden geen nesten van broedvogels worden verstoord. Men dient te allen tijde alert te zijn op eventueel aanwezige broedende vogelsoorten.

Vogels met jaarrond beschermde nesten

De steenuil nestelt vermoedelijk in het plangebied of in de directe omgeving. Ook de huismus heeft mogelijkheden voor nestruimte waardoor negatieve effecten niet direct zijn uit te sluiten. Omdat aan de woonboerderij herstelwerkzaamheden worden verricht, is een nader onderzoek naar de steenuil en huismus noodzakelijk.

Conclusie:

Bij de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen van broedvogels. De zorgplicht is altijd van kracht. Vanwege voorgenomen herstelwerkzaamheden en sloop, is nader onderzoek naar steenuil en huismus noodzakelijk.

6.4 Amfibieën en reptielen

Voorkomen en functie

Amfibieën

Op het erf is geen geschikt biotoop aanwezig voor algemene soorten. Wel liggen er rondom de percelen sloten die mogelijk onderdeel vormen van het voortplantingsbiotoop van de amfibieën. Amfibieën worden niet verwacht op het erf. Het betreffen soorten als bruine kikker, bastaardkikker, gewone pad en kleine watersalamander. Deze soorten zijn opgenomen in de Wet natuurbescherming en vallen onder het beschermingsregime andere soorten.

Andere beschermde amfibieën die behoren tot het beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn zijn niet bekend in of rondom het plangebied. Binnen het plangebied ontbreekt geschikt habitat voor deze soorten en/of het plangebied valt buiten het bekende verspreidingsgebied van de betreffende soort. Er zijn ook geen verspreidingsgegevens bekend van deze soorten in en rondom het plangebied.

Reptielen

Beschermde reptielen zijn gebonden aan specifieke terreinen. In het plangebied is geen geschikt biotoop aanwezig dat voldoet aan deze biotoopvoorwaarden, zoals heideterreinen en venranden. In en rondom het plangebied zelf zijn geen verspreidingsgegevens bekend van de soort en worden verblijfplaatsen en (essentieel) leefgebied ook niet verwacht op basis van het aanwezige ongeschikte terreintype.

Effecten en ontheffing

De voorgenomen plannen zullen voor zowel algemene beschermde soorten als Habitatrichtlijn soorten niet leiden tot verstoring en (tijdelijk) verlies van leefgebied en verblijfplaatsen. Van wezenlijke effecten op de soort of populaties zal geen sprake zijn, zowel tijdens de uitvoeringsfase als na de planrealisatie.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk

6.5 Vissen

Voorkomen en functie

In het plangebied zijn geen waterlopen aanwezig of waterplassen die kunnen dienen als leefgebied voor vissen. Rondom het plangebied ligt wel een sloot maar hier zal niet in worden gewerkt. (Beschermd) vissen zijn dan ook niet aanwezig in het gebied.

Effecten en ontheffing

Door het ontbreken van geschikt leefgebied voor vissen en vanwege het uitblijven van werkzaamheden in de omliggende sloten, kunnen negatieve effecten op beschermd vissen worden uitgesloten. Nader onderzoek naar vissen, of een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde.

Conclusie: Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is voor beschermd vissen niet noodzakelijk.

6.6 Beschermd soorten ongewervelden

Voorkomen en functie

Het plangebied en de directe omgeving is geschikt als leefgebied voor verschillende libellen, vlinders en andere ongewervelden. De beschermd soorten ongewervelden (dagvlinders, libellen, kevers) worden op grond van verspreidingsgegevens en habitatvoorkeuren niet verwacht, zoals de Europese rivierkreeft en platte schijfhoren.

In de omgeving van het plangebied zijn geen soorten onder het beschermingsregime Habitatrichtlijn en overige soorten waargenomen. Verblijfplaatsen of voortplantingsplaatsen (waardplanten) worden ter plaatse van de werkzaamheden niet verwacht vanwege het ontbreken van geschikte waardplanten.

Effecten en ontheffing

Er worden geen effecten op beschermd soorten ongewervelden verwacht, doordat de ingreep geen essentieel leefgebied van deze soorten aantast. Verblijfplaatsen zijn ter plaatse van de werkzaamheden niet aanwezig. Een negatief effect is op beschermd ongewervelden niet te verwachten. Een ontheffing Wet natuurbescherming is niet aan de orde.

Conclusie: Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is voor beschermd ongewervelden niet noodzakelijk.

7

CONCLUSIE EN VERVOLG

7.1 Conclusie soortenbescherming

Op basis van deze quickscan wordt geconstateerd dat het onderzoeksgebied een potentieel habitat biedt voor een aantal beschermde soorten. Hoewel er geen gerichte veldinventarisatie heeft plaatsgevonden, is op basis van de beschikbare literatuurgegevens en een veldbezoek vastgesteld dat het terrein mogelijk van belang is voor enkele algemeen beschermde soorten met een landelijke vrijstelling en voor een enkele beschermde broedvogel, vleermuizen en mogelijk steenmarter. Behalve op vleermuizen en broedvogels zijn met de ruimtelijke ontwikkeling geen negatieve effecten op deze soort(groepen) te verwachten. In tabel 1 is een samenvatting gegeven van deze resultaten. Voor broedvogels en vleermuizen geldt het volgende;

Op basis van uitgevoerd onderzoek en verspreidingsgegevens kan de aanwezigheid van verblijfplaatsen van beschermde flora en fauna conform de Wet natuurbescherming niet worden uitgesloten voor (tabel 7.1):

- Vleermuizen
- Steenuil en huismus

Vleermuizen

Nader onderzoek naar vleermuizen is noodzakelijk. Tijdens het veldbezoek is in de te slopen schuur een verblijfplaats aangetroffen van de gewone grootoorvleermuis. Dit betrof een ruimte onder de hooizolder met toegankelijke spleten en gaten in de muren en het dak. Mogelijk komen ook andere vleermuizen voor. Ook de aanwezigheid van bijhorende foerageergebieden en vliegroutes zijn niet op voorhand uit te sluiten.

Steenuil en huismus

Verblijfplaatsen en essentieel leefgebied van de steenuil zijn niet uit te sluiten in het plangebied. De soort is vastgesteld in de directe omgeving en het plangebied is geschikt als essentieel leefgebied met verblijffunctie. Het dakbeschot van de woonboerderij is geschikt voor huismus en dient nader onderzocht te worden indien de woonboerderij wordt verbouwd of gerenoveerd.

Nader onderzoek naar deze soorten en soortgroep dient aanwezigheid van verblijfplaatsen te bevestigen dan wel uit te sluiten. Indien deze aanwezig zijn is ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming noodzakelijk om de werkzaamheden te mogen uitvoeren.

Voor alle beschermde inheemse (ook algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die nesten beschadigen of verstoren. Werkzaamheden dienen

plaats te vinden buiten de broedperiode van vogels. Of nadien er vastgesteld is dat er voorafgaand maatregelen zijn getroffen.

7.2 Overige soorten waarvoor vrijstellingen zijn opgesteld

De ingreep zal naar verwachting leiden tot een beperkt verlies van leefgebied van enkele overige beschermde soorten. Hiervoor zijn door de provincie vrijstellingen opgesteld. De ingreep heeft geen invloed op de gunstige staat van instandhouding van deze soorten omdat er voldoende leefgebied aanwezig blijft en het relatief algemene soorten betreft. Voor deze soorten geldt dan ook een vrijstelling indien het een ruimtelijke ontwikkeling betreft. Een ontheffing Wet natuurbescherming is daarom niet noodzakelijk.

7.3 Geldigheid onderzoek

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de landelijk geldende richtlijnen. De bevoegde gezagen (ministerie van Economische Zaken in deze) hanteert de volgende definitie voor de geldigheid van onderzoeken naar beschermde soorten:

“Onderzoeksgegevens mogen maximaal 3 jaar oud zijn in gebieden waar weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. In gebieden waar dit niet voor geldt, moeten de gegevens recenter zijn.”

Dit rapport gaat in op de effecten van de ontwikkeling zoals beschreven in hoofdstuk 2. Wijzigingen of aanpassingen in de ontwikkeling kunnen tot andere conclusies ten aanzien van de effecten op beschermde soorten leiden.

Tabel 7.1 Resultaten (mogelijk) aanwezige beschermde flora en fauna in het plangebied.

Beschermingsregime	Soort(groep)	Gebruik gebied	Effect ruimtelijke ontwikkelingen	Ontheffing	Vervolg Nader onderzoek / mitigerende en/of compenserende maatregelen
Nationaal	Algemene grondgebonden zoogdieren	Leefgebied	Tijdelijke aantasting leefgebied, doden, op termijn weer geschikt leefgebied	Nee, vrijstelling	Zorgplicht
Nationaal	Algemene amfibieën	Leefgebied en voortplantingsbiotoop	(Tijdelijke) aantasting leefgebied	Nee, vrijstelling	Zorgplicht
Habitatrichtlijn	Vleermuizen (gewone grootoorvleermuis)	Verblijfplaatsen	Verstoring en aantasting verblijfplaatsen en leefgebied	Ja	Vervolgonderzoek naar verblijfplaatsen noodzakelijk
Habitatrichtlijn, overige soorten	Steenmarter	Verblijfplaatsen	Tijdelijke aantasting leefgebied, doden, op termijn weer geschikt leefgebied	Nee	Zorgplicht
Vogelrichtlijn	Vogels	Broedlocatie	Mogelijke verstoring	Nee, mits	Werkzaamheden buiten broedseizoen uitvoeren, zorgplicht
Vogelrichtlijn	Steenuil en huismussen	Mogelijk broedlocatie	Bij werkzaamheden verstoring/ verwijdering van broedlocatie	Ja	Indien werkzaamheden aan woning

LITERATUURLIJST

- Bergmans, W. en A. Zuiderwijk (1986). *Atlas van de Nederlandse Amfibieën en Reptielen en hun Bedreiging*. Utrecht: KNNV.
- Creemers R.C.M. & van Delft J.J.C.W. (2009). *De amfibieën en reptielen van Nederland, - Nederlandse fauna 9*. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European invertebrate Survey – Nederland, Leiden.
- Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen (1992). *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. Utrecht: KNNV.
- Koninklijke Vermande (1999-2009). *Planten en dieren, Flora- en faunawet, band 1, 2, 3, 4 en 5*. SDU Uitgeverij, Den Haag
- Limpens, H., K. Mostert en W. Bongers (1997). *Atlas van de Nederlandse Vleermuizen*. Utrecht: KNNV Uitgeverij.
- Limpens, H., P. Twisk & G. Veenbaas (2004). *Met vleermuizen overweg. Brochure over vleermuizen en de wijze waarop bij planning, aanleg, reconstructie en beheer van wegen praktische invullingen kan worden gegeven aan de wettelijke zorgplicht voor vleermuizen*. Dienst Weg- en Waterbouwkunde, Delft / Zoogdierverseniging, Arnhem.
- Vogel R.L., Bouwma I., Koese B., Kranenbarg J., La Haye M., Odé B., Sierdsema H., Sparrius L., Verburg P. & Zollinger R. (2013). *Het belang van Nederland buiten de Ecologische Hoofdstructuur voor soorten van de Vogelrichtlijn en van bijlage V van de Habitatrichtlijn*. Sovon-rapport 2013.015. Sovon, Nijmegen.

Soortinformatie: - www.zoogdierverseniging.nl

- www.ravon.nl

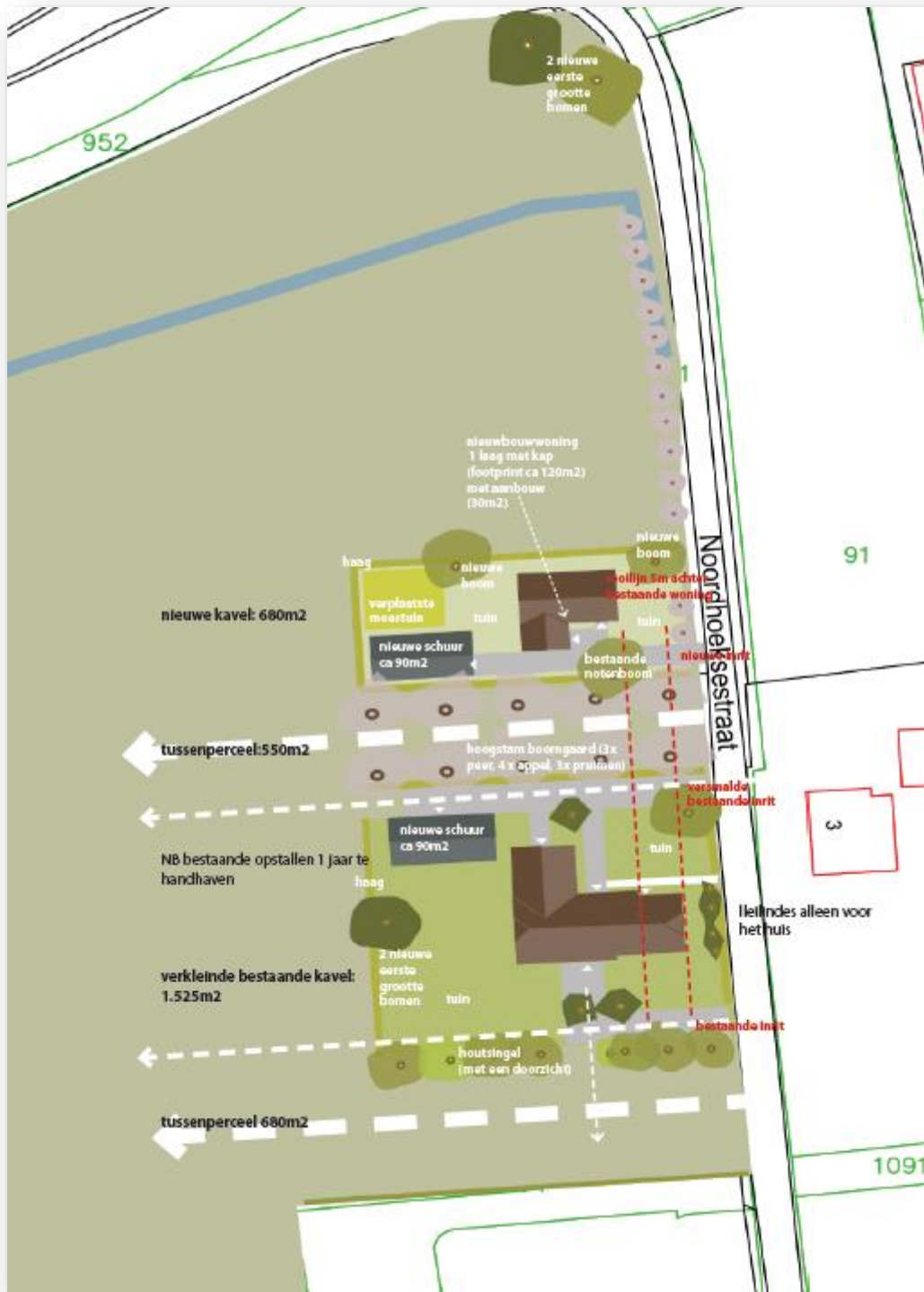
- www.libellennet.nl

Waarnemingen: - www.telmee.nl

- ndff-ecogrid.nl

BIJLAGE 1 INRICHTINGSSCHETS HUIDIGE EN NIEUWE SITUATIE

Bron: Landschaps inrichtingsplan